

تاریخ : ۱۳۹۶/۱۲/۲۴

کلاسه پرونده : ۱۳۶۹/۹۵

شماره پرونده : ۹۵.۹۹۸.۹۰۰.۵۸۰.۸۸۵

شماره بایگانی :

پیوست :

بسم تعالیٰ

مدیریت محترم کل دبیرخانه شورای نگهبان

با اهداء سلام:

بازگشت به نامه شماره ۹۶/۱۰۲/۲۸۹۸ مورخ ۲۴/۰۷/۱۳۹۶ به پیوست تصویر دادنامه

شماره ۱۲۱۸ مورخ ۲۴/۱۱/۱۳۹۶ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری جهت اطلاع و اقدام

مقتضی ارسال می شود.

دفتر هیات عمومی دیوان عدالت اداری

دیرخانه شورای نگهبان
۹۷/۲۲/۴۷۳۶
۹۷/۱۶
کد پرونده:

شماره ثبت:

تاریخ ثبت:

ساعت ورود:

فَلَا تَتَبَعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادرنامه

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره دادنامه: ۱۲۱۸

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۶/۱۱/۲۴

۱۳۶۹/۹۵ کلاسہ یرونڈہ:

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای علیرضا زیدآبادی نژاد

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۷ مصوبه شماره ۸۴۵ شورای اسلامی شهر سیرجان

گردش کار: شاکی به موجب دادخواستی ابطال بند ۷ مصوبه شماره ۸۴۵ شورای اسلامی شهر سیرجان را

خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

ریاست محترم دیوان عدالت اداری

با سلام احتراماً به استحضار می رساند اینجانب شاکی بر اساس اصل ۱۷۳ قانون اساسی و به تجویز مواد ۱۰، ۱۱

^{۶۳} قانون دیوان عدالت اداری به استناد مدارک مبادرت به تقدیم دادخواست نموده و از شعبه تقاضای رسیدگی

شکلی و ماهوی را دارم زیرا که بندۀ مالک شرعی و قانونی ملک پلاک ثبّتی ۵ فرعی جدا شده از ۳۶ اصلی واقع در

غرب خیابان خواجه سیرجان به مساحت ۴۳ هکتار ۲۳۳۶ متر سانتیمتر داشته که بیش از ۱۳ سال سابقه داشته و مالکیت

اثبات بوده و شایان ذکر است اینجانب با شورای اسلامی آن شهر توافق نامه‌ای امضاء ننموده ام و نه آن شخصی که

این زمین را برای بنده فروخته لذا در حال حاضر تقاضای رسیدگی دارم و چنانچه در صلاحیت هیأت عمومی

می باشد به هیأت عمومی ارجاع شود از آن مقام تقاضای صدور حکم مبنی بر ابطال مصوبه ذکر شده در ستون

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مخبری نبش خیابان ایران زمین
مدیریت فنر شلخته همومه
دیوان عدالت اداری

تاریخ: ۱۴۸

شماره:

پیوست:

فَلَا تَنْبِغُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدُوا

وادئمه

خواسته را دارم در این خصوص دستورات شایسته مبذول فرمایید.

شاکی به موجب لایحه تکمیلی که به شماره ۷۱۱/۳۳۱۳/۲۰۰-۹۰۰/۱/۲۱-۹۳۹۶ ثبت دیرخانه حوزه

ریاست دیوان عدالت اداری شده اعلام کرده است که:

"با سلام"

احتراماً در خصوص پرونده شماره ۹۵۰۹۹۸۰۹۰۵۸۰۰۸۸۵ موضوع تقاضای ابطال بند ۷ مصوبه شماره ۸۴۵ شورای اسلامی شهر سیرجان مبنی بر واگذاری رایگان معابر و ۱۵ درصد از زمین به شهرداری سیرجان در قبال تغییر کاربری اراضی غرب خیابان خواجه واقع در محدوده شهری اینجانب به دلالت سند مالکیت و همچنین اصل تسلیط و حرمت مالکیت مشروع که میین حق و حقوق مالکان در نحوه استفاده از زمین و ملک می باشد به استحضار می رساند از آنجایی که ملک بnde حسب طرح تفصیلی مصوب دارای کاربری مسکونی و معابر و باغات می باشد شهرداری سیرجان اینجانب را به استناد مصوبه صدرالذکر از سوی شورای شهر ملزم به واگذاری رایگان معابر و پانزده درصد از باقیمانده ملک به جهت حفظ سرانه های خدمات عمومی کرده است. با توجه به مراجعات مکرر جهت تعیین تکلیف و اخذ خسارت قسمت در مسیر طرح معبر مع الوصف شهرداری طی نامه شماره ۱۳۹۵/۱۱/۱۴-۹۵/۲۳۸۴۸ اعلام به ملزم بودن آن دستگاه به اجرای مصوبه شورای شهر و اخذ زمین رایگان از اینجانب نموده با توجه به دلایل ذیل مصوبه فوق خلاف قانون است و تقاضای ابطال از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری را دارم:

(اول) واگذاری رایگان قسمتی از ملک و یا هبه به شهرداری عقد است که به اعتبار ماده ۱۹۰ از قانون مدنی در صحت عقود قصد و رضای متعاملین شرط شده است و قصد و رضا به اجبار و اکراه ایجاد نمی شود و شورای شهر مجاز به مجبور کردن افراد به انجام معامله نیست.

(دوم) الزام افراد به فعل باید منبعث از قانون باشد و مصوبه شورای اسلامی شهر سیرجان قانونی نیست.

تاریخ:

شماره:

بیوست:

فَلَا تَنْبِغُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدُوا

دادنامه

سوم) مصوبه معترض عنه، خلاف اصل تسلیط و رعایت حرمت قانونی و شرعی مالکیت افراد است و ایجاد محدودیت در قلمرو حقوق مالکانه کرده است و از این حیث با توجه به قاعده فقهی تقاضای امعان نظر دارد.

چهارم) مطابق ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک مصوب ۱۳۶۷، چنانچه دستگاه متولی و مجری طرح در مدت زمان مقرر قانونی به خرید و یا توافق با مالک اقدام نکند، مالک از تمام حقوق مالکانه مانند تجدید بنا، اخذ پروانه و غیره برخوردار است.

پنجم) آن گونه که مستحضرید تعیین و تغییر کاربری اراضی در طرحهای جامع و تفصیلی شهری مطابق قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری جزء وظایف و اختیارات کمیسیون ماده ۵ این قانون است و در مقررات خاص قانون مرقوم الزامی برای افراد به واگذاری رایگان اراضی خویش در زمان تغییر کاربری دیده نمی شود.

ششم) قطع نظر از تمام موارد فوق قانونگذار در موقعی که دستگاهها و موسسات دولتی و عمومی نیاز به اراضی و املاک مردم داشته باشند مبانی و مجاری خاص را تدوین و تصویب کرده است که از جمله قانون نحوه تملک مصوب ۱۳۵۸ شورای اسلامی و قانون نحوه تقویم ابنيه و املاک مورد نیاز شهرباریها و ماده واحده مصوب ۱۳۶۷ (یاد شده) از این دسته مقررات است و مصوبه شورای شهر سیرجان خلاف نص صریح این قوانین است.

هفتم) با توجه به حکم مقرر در ماده ۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مبنی بر اینکه دریافت هرگونه وجه، کالا و یا خدمات تحت هر عنوان از اشخاص حقیقی و حقوقی توسط وزارت‌خانه‌ها، موسسات و شرکت‌های دولتی غیر از مواردی که در مقررات قانونی مربوط معین شده یا می شود منوع می باشد و با وحدت ملاک از آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه های ۱۳۸۱/۱۰/۲۹-۳۸۶، ۱۳۷۸/۲/۲۵-۴۸، ۱۳۸۵/۴/۱۱-۲۱۶ تعليق وظيفه شهرداری در باب ارسال پيشنهاد تغيير کاربری اراضي مردم به کميسion ماده ۵ قانون تاسیس شورای

عالی شهرسازی و معماری ايران به شرط واگذاری رایگان قسمتی از اراضی اشخاص، بر خلاف اصل تسلیط و اعتبار

۱۴۸ تاریخ:

شماره:

پیوست:

فَلَا تَنْبِغُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه

حرمت مالکیت مشروع اشخاص است.

هشتم) در موارد مشابه چندین فقره رأی هیأت عمومی صادر شده است و اتفاقاً بر اساس قانون دیوان عدالت اداری، دستگاهها باید در تصمیمات خویش این آراء و تصمیمات قضایی را مد نظر قرار دهند تا از ایجاد دور تسلسل جلوگیری شود و جهت استحضار به تعدادی از این آراء وحدت رویه اشاره می کند:

رأی شماره ۵۶۳-۲۳/۱۲/۱۳۹۰ هیأت عمومی که در مقام ابطال مصوبه ۲۵۴۴۲/۳-۸۶/۱۱/۱۱ شورای

شهر گرگان صادر شده است.

رأی شماره ۷۱۷-۱۱/۱۰/۱۳۹۱ هیأت عمومی که در مقام ابطال ماده ۶ و ۹ تبصره ذیل آن مصوب شورای شهر کرج صادر شده است.

رأی شماره ۵۱۷-۲۴/۷/۱۳۹۱ هیأت عمومی که در مقام ابطال مصوبه مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ کمیسیون ماده ۵ شهر اراک صادر شده است.

رأی شماره ۱۲۱۴-۲۹/۱۰/۱۳۹۴ هیأت عمومی که در مقام ابطال ماده ۴۵ مصوبه شورای شهر کرمانشاه صادر شده است.

رأی شماره ۵۶۱-۱۱/۱۰/۱۳۸۴ هیأت عمومی که در مقام ابطال مصوبه ۵/۸۲/۲۳۴۲ شورای شهر کرج صادر شده است.

رأی شماره ۲۱۱-۱۱/۴/۱۳۸۵ هیأت عمومی که در مقام ابطال صورتجلسه مورخ ۱۳۸۰/۶/۷ شورای شهر شیراز صادر شده است.

رأی شماره ۳۵۴ الی ۳۵۸-۱۱/۱۴/۱۳۸۰ هیأت عمومی که بخشname شماره ۱۳۸۳۱-۷۹۰-۸۰ شهرداری تهران را باطل کرده است.

۱۳۸ تاریخ:

شماره:

پیوست:

فَلَا تَتَبَعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

وادئمه

رأی شماره ۱۸۶-۱۴۷۱/۸/۳۰ هیأت عمومی در مقام ابطال مصوبه کمیسیون ماده ۵ و بخشname شهرداری تهران.

رأی شماره ۳۸۶-۱۴۷۵/۶/۲۱-۶۱/۲۹۵۳۱ هیأت عمومی در مقام ابطال دستورالعمل ۱۳۸۱/۱۰/۲۹ استانداری

همدان.

رأی شماره ۵۶-۱۴۸۰/۲/۳۰ هیأت عمومی در مقام ابطال قسمتهايی از طرح جامع کرج.

رأی شماره ۴۸-۱۴۷۸/۲/۲۵ هیأت عمومی در مقام ابطال دستورالعمل ماده ۱۴ قانون زمین شهری.

رأی شماره ۲۱۰-۱۴۷۲/۲/۱۴ هیأت عمومی در مقام ابطال مصوبه طرح جامع شهر تبریز.

بنا به دلایل فوق و این که در استعلامات آن دیوان از شورای نگهبان نیز غیر شرعی بودن الزام افراد به واگذاری رایگان و حق مرغوبیت و امثالهم محرز و مسلم شده است و در تمام آراء وحدت رویه و هیأت عمومی یاد شده در موارد مشابه تصمیمات متولیان امر باطل شده است. لذا از قضايان هیأت عمومی درخواست ابطال مصوبه مندرج در ستون خواسته را دارد.

متن مصوبه مورد اعتراض به قرار زیر است:

۷ نفر موافق ... نفر مخالف	نامه شماره ۱۴۴۱۵-۱۴۸۷/۶/۱۹ هیأت عمومی شهرداری در خصوص توافق تنظیمی شهرداری با مالکین اراضی غرب خیابان خواجه منبی بر حفظ کاربری و سرانه طرح قدیم این اراضی مطرح و با اصلاح بند ۳ توافقنامه شماره ۱۴۴۲۳-۱۴۸۷/۶/۱۹ و تغییر سهم شهرداری از ۵ درصد به پانزده درصد خالص با لحاظ کاربریهای ذیل نامه ۱۸۰۶۶-۱۴۸۷/۸/۱ به ترتیب کاربری پذیرایی ۲۷۲۰ مترمربع، کاربری ۵/۳۳ مترمربع، کاربری آموزشی ۲۰۱۰ مترمربع، کاربری درمانی ۷۱۵ مترمربع، کاربری ورزشی ۱۰۳۱ مترمربع، کاربری فضای سبز ۲۰۱۰ مترمربع و کاربری معتبر ۲۶۰۰۰ مترمربع موافقت گردید.	۷
------------------------------	--	---

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس شورای اسلامی شهر سیرجان به موجب لایحه شماره ۷۰۲-۱۳۹۶/۵/۲۴

اعلام کرده است که:

"ریاست محترم هیأت عمومی دیوان عدالت اداری"

با سلام

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مخبری نبش خیابان ایران زمین

سینا - سیمین - سیمین

فَلَا تَنْتَهُوا الْهُوَيْ أَنْ تَعْدُلُوا

دادنامه

احتراماً در پاسخ به دادخواست آقای علیرضا زیدآبادی نژاد مبنی بر تقاضای ابطال بند ۷ مصوبه ۸۴۵ شورای اسلامی شهر سیرجان مراتب زیر به استحضار می رساند:

۱- دعوای مطروحه در واقع علیه شهرداری است و ضرورت داشت که شهرداری سیرجان نیز طرف دعوی قرار گیرد.

۲- مطابق آنچه در دادخواست آمده است آقای علیرضا زیدآبادی مدعی است که خودش و ید ماقبل ایشان این قرارداد را امضا نکرده اند، بنابراین در ابطال این مصوبه و قرارداد ذینفع نمی باشد و باید ادعایش را به نحو دیگری مطرح نماید.

۳- بند ۷ مصوبه ۸۴۵ در واقع تایید قرارداد شماره ۱۴۴۲۳-۱۹-۱۳۸۷/۶/۱۹ بین تعدادی از مالکین اراضی حاشیه ای قسمت جدید الاحاداث خیابان خواجه بوده است که به لحاظ ورود به محدوده قرار بوده طرح تفصیلی به صورت موردنی برای آن از طریق کمیسیون ماده ۵ تعریف شود و کاربری آن از زراعی و باغی که قبلً بوده است به کاربری شهری تغییر یابد لذا در اجرای تبصره ۴ ماده واحده تعیین وضعیت املاک واقع در طرحهای دولتی و شهرداریها مصوب سال ۱۳۶۷ توافقنامه فوق تنظیم شده است و شهرداری تا سقف بیست درصد اراضی را می توانسته از مالکین دریافت دارد که هر چند شهرداری با ده درصد موافقت کرده است لیکن شورای اسلامی شهر در چارچوب اجازه ای که قانونگذار داده است میزان آن را از ده درصد به پانزده درصد افزایش داده و قرارداد را تصویب کرده است. با عرض مراتب تقاضای رد دادخواست مطروحه را دارم."

در خصوص ادعای مغایرت موضوع بند ۷ مصوبه شماره ۸۴۵ شورای اسلامی شهر سیرجان با شرع مقدس اسلام، قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب لایحه شماره ۱۰۲/۲۵۹۸-۹۶/۷/۲۴ اعلام کرده است

که:

مست

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مخبری نبش خیابان ایران زمین

سیرجان - سر بر

فَلَا تَنْبِغُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدُوا

دادنامه

"بر اساس مفاد پرونده توافقنامه قطعی بین شاکی و شهرداری سیرجان مبنی بر واگذاری ۱۰٪ و یا ۱۵٪ از املاک شاکی به شهرداری منعقد نگردیده است و لذا الزام ایشان به این امر، وجهی نداشته و خلاف شرع می باشد.

توضیح: به فرض اینکه بین همه مالکین و شهرداری سیرجان توافقی صورت گرفته باشد بر اساس بند ۴ صورتجلسه توافقنامه ارائه شده، مالکین توافق نموده اند که ۱۰٪ از املاک خود را به شهرداری واگذار نمایند و در ذیل همین توافقنامه تصریح شده است که این صورتجلسه از نظر مالکین قطعی و از نظر شهرداری پس از تایید شورای شهر قطعی و لازم الاجرا می باشد و با توجه به این که حسب محتويات پرونده شورای شهر محل این صورتجلسه را تایید ننموده است بلکه بر اساس بند ۷ مصوبه ۸۴۵ خود، سهم شهرداری را از ۱۰٪ به ۱۵٪ افزایش داده است لذا به فرض وجود توافق اولیه، بر اساس آن به واگذاری ۱۰٪ به صورت قطعی بین دو طرف منعقد نشده است هر چند شکات آن را قبول نموده باشند شهرداری هم الزامی شدن آن را به تایید شورای شهر موکول نموده بود، شورای شهر هم آن را تایید نکرده است بلکه بر مقدار واگذاری به شهرداری ۵٪ اضافه نموده است و در مورد واگذاری ۱۵٪ نیز اصلاً توافقی بین دو طرف منعقد نشده است.

بناء عليه نسبت به میزان مذکور در نامه شهرداری توافق نشده است و نسبت به آنچه شورای شهر تصویب کرده است چون شاکی پرونده و سایر مالکین مطلع نبوده و اعلام رضایت نکرده اند نمی توان هیچ کس را به عمل بر طبق آن ملزم ساخت لذا خلاف شرع به حساب می آید."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۲۴/۱۱/۱۳۹۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری

و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر

به صدور رأی مبادرت کرده است.

فَلَا تَتَبَعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه

رأی هیأت عمومی

مطابق بند ۱۲ ماده ۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات اشخاص حقیقی یا حقوقی از آیین نامه ها و سایر نظامات و مقررات دولتی و شهرداریها و موسسات عمومی غیر دولتی در مواردی که مقررات مذکور به علت مغایرت با شرع یا قانون و یا عدم صلاحیت مرجع مربوط یا تجاوز و یا سوء استفاده از اختیارات یا تخلف در اجرای قوانین و مقررات یا خودداری از انجام وظایفی که موجب تضییع حقوق اشخاص می شود، از جمله صلاحیتها و وظایف هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است. نظر به اینکه بند ۷ مصوبه مورد شکایت متضمن وضع قاعده آمره کلی و عام الشمول نمی باشد، بنابراین تقاضای ابطال بند مذکور قابل رسیدگی و اتخاذ تصمیم در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیست و پرونده جهت رسیدگی موردنی به شعبه دیوان ارجاع می شود.

محمد کاظم بهرامی

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

صیردفتر هیئت عمومی

۱۴۰۱ - ۱۴۰۰

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مخبری نبش خیابان ایران زمین